

که رسالت هنری و فعالیت سیاسی دو امر کاملاً تفکیک شده از هم است، که هیچ کدام در دیگری اختلالی بوجود نمی‌آورد.

ارزبایی شمش در مور دبرگشت هزینها و سود آوری این اجرا برای گروه چیست؟

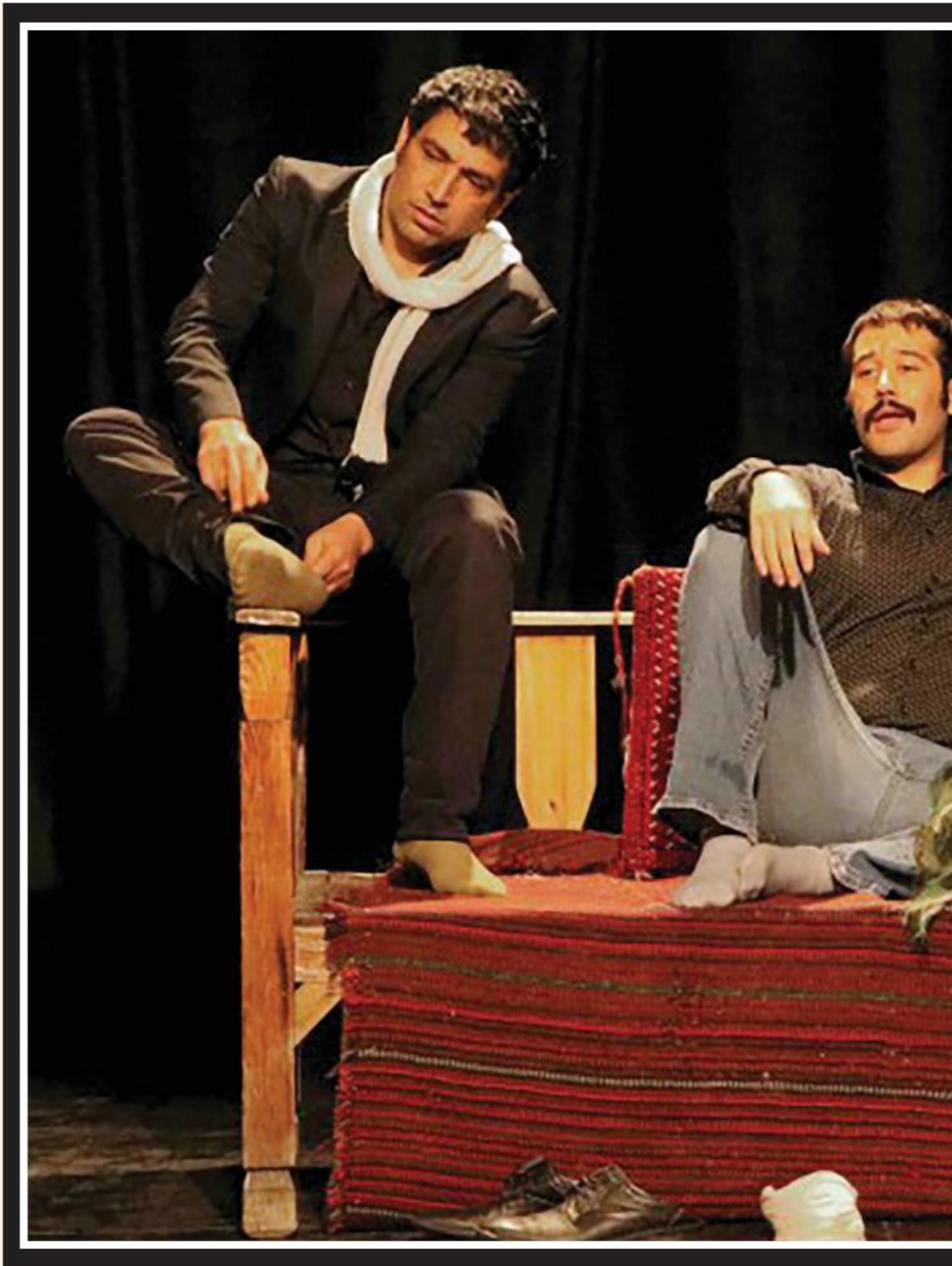
سه روز اولیه اجرای نمایش رایگان بود و فروش گیشه نداشتیم. که جنبه افتتاحیه اثر را داشت. در آن سه روز سالن با ظرفیت ۸۰۰ الی ۱۰۰ نفر اجرا رفت. و در ادامه نیز تقریباً با همین تعداد، اجرا رفتیم. پیش‌بینی من برگشت نیمی از هزینه‌های صرف شده در پایان اجرا است. در کل این اجرا هیچ سود مالی برای من و گروهام نخواهد داشت. و اگر از بعد مالی بخواهم نگاه کنم، متحمل ضرر و هزینه‌های بدون بازگشت هم شده‌ایم.

هدف شما از رقم زدن این رویداد در عرصه نمایش و هنر چیست؟

تعهد در کار گروهی برای من در اولویت است. تئاتر هنری چند وجهی است که از مهم‌ترین وجه‌های آن از نظر من انسان‌سازی است. تئاتر جریانی است که در آن در دل یک کار گروهی یاد می‌گیریم که نسبت به هم مسئولیت‌های متعهدانه داشته باشیم. در گروه من هنر جویانی هستند که تنها ۱۶ سال دارند و اولین اجرای خود را بر روی صحنه تجربه می‌کنند. این دوستان با حضور مداوم در تمرینات سخت از مسیرهای دور هر طور شده خود را به گروه می‌رسانند. برخی از بازیگران من از کرج و یاربای کریم خود را به گروه می‌رسانند. این زحمات همه و همه خود را در اجرا نشان می‌دهند و باعث شکل‌گیری احساس نلی از موفقیت و مسئولیت‌پذیری را برای همه افراد گروه حتی خود من در پی دارد. ملند پزشکی که از آغاز کار قسم نامه‌ای را امضا می‌کند که برای کمک و درمان به بیمارانش میان دوست و دشمن تفاوتی قائل نشود، صفت تئاتر هم‌قسم خورده است که در هر شرایطی صحنه‌نمایش را ترک نکند. این سوگندنامه‌ای است که من و هنر جویانم به آن پایبند هستیم. این در حالی است که تئاتر در ایران نه به عنوان شغل و نه به عنوان منبع درآمد است، و گویای این امر که، لگیزه کسلانی که در این دوره خاص باز هم در صحنه حضور دارند، چیزی فراتر از اهداف مادی و یا حتی شهرت است. بازیگری که امروز در صحنه نمایش حاضر می‌شود، عشق است، عاشقی که جور سختی معشوقه‌اش رامی‌کشد، ولی او را ترک نمی‌کند.

از رسالت هنری خود در هنر تئاتر بگویید؟

تئاتر، ملند مدرسه و دانشگاه است. وقتی ما این صحنه را تعطیل و یا ترک می‌کنیم، یعنی در حساس‌ترین شرایط که نیاز به دلش و آگاهی داریم دانشگاه را تعطیل کرده‌ایم، و ذهن‌مان را به حواسی معطوف کرده‌ایم که هیچ کدام راهگشا نیستند. تئاتر چه در صحنه نمایش و چه در میان تماشاگران در حال شکل دادن رویدادی است از تأثیر و تأثر، من تماشاگرانی داشتم که بعد از دیدن اجرا برای من نلمه نوشته و یا با من تماس گرفته‌اند که بعد از دیدن نمایش موفق شده‌اند تصمیمات معقولانه‌تری را درباره مسائل مهم زندگی خود بگیرند. یا تماشاگری که در پایان اجرا به من گفت، من تا به حال نمی‌دانستم چگونه باید خودم را دوست داشته باشم و نمایش شما باعث شکل‌گیری این حس مطبوع در من شد. برای من تغییر همین مورد‌های کوچک امام‌ستمر کافیست. در کل صحنه تئاتر برای من خود زندگی است. همان طور که نقاش بدون رسم خط و حجم نمی‌تواند زندگی کند، ریشه هنرمند تئاتر هم بدون اجرا خشک خواهد شد. از نظر من وقتی اختلافی شکل می‌گیرد و منجر به دعوا می‌شود، دو گروه می‌شود. در هر دو گروه می‌توان ریشه تقصیر را جستجو کرد، به همین دلیل نقش مسئولین تصمیم‌گیرنده در اوضاع کنونی هم قابل بررسی است. همان طور که سیاست‌های غیر حمایتی‌شان در هنر تئاتر برای خود من محسوس بوده و هست. در مراجعه‌ای که در روز به یک نهاد دولتی داشتیم برای حمایت از اجرا از آنها تقاضای کمک کردم که پاسخ‌شان به من این بود که می‌خواستی در این شرایط اجرا را بکنی؟ هنرمند امروز در میان این دولتی تیز فیچی گیر افتاده است. بهر حال معتقدم که از یک سوی باید اعتراضات مردم در چارچوب منطقی و هدفمند پیش برود و از سوی دیگر مسئولین هم باید پاسخگویی مطالبات به حق مردم باشند. من یادم هست که یک روز با دوستان فعال خود در حوزه نمایش برای مطالبه حقوق هنرمندان به خانه هنرمندان رفتیم، اما به محض اینکه به خانه هنرمندان رسیدیم، گروهی غیر تئاتری آمدند و شروع به هتاک و شعار دادن کردند، که با این کار خود زحمت ما را هم بی‌نتیجه کردند. من این عده را دشمن مردم و هنر می‌دانم. که با جو زندگی و برهم زدن فضا، اجازه تغییر مسالمت‌آمیز را در فضای امن رانمی‌دهند.



نمایشی مواجه می‌شدم که برای من غافل‌گیر کننده بود.

در طول تمرین و اجرا آیا با ترک بازیگران و دیگر عوامل فنی نمایش هم مواجه شدید؟

بانه، ما در طول این کار تاگزیر به تغییر چند بازیگر شدیم. و از شب گذشته نیز که با غیبت یکی از بازیگران مواجه شدیم، بنده خودم به جای بازیگر نقش را بازی کردم. این اتفاق‌ها در تئاتر اجتناب‌ناپذیر است، که برای تک‌تک آنها کارگردان موظف است تصمیم‌گیری کند و درست‌ترین راهکار را در اختیار آنها قرار دهد.

آیا این اتفاقات مربوط به شرایط فعلی بود؟

خیر، خوشبختانه همکاران من که بخش بیشتری از آنها از میان هنر جویان خودم هستند، به خاطر شرایط فعلی صحنه تئاتر را رها نکردند، البته من از همان ابتدا در جلسه‌ای که با عوامل نمایش نوکر شیطان داشتم، کاملاً برای همه توضیح دادم که مافقری برآمده از عموم مردم هستیم، و تمامی فشارها که سختی شرایط را بر دوش خود کملاً احساس می‌کنیم، اما روش و منش اعتراضی ما در مقابل با کسانی که در خیابان ریخته‌اند تفاوت دارد، در آن جلسه از تمام عوامل خود بدون هیچ فشار و تحمیلی خواستیم، که چنانچه احساس می‌کنند به هر دلیلی نمی‌توانند ما را در این مسیر همراهی کنند، مختار هستند از گروه جدا شوند. و خوشبختانه با تعامل خوب و سازنده‌ای که میان عوامل اجرایی این نمایش و بنده اتفاق افتاد همه به این نتیجه رسیدیم

دیگری که قصد دارند آژانده مسیر خود را انتخاب کنند، مورد حمله بی‌احترامی‌ها و توهین‌های مردم قرار می‌گیرند، آزادی یعنی با پذیرش قوانین کشور، اعتراض خود را با روحیه‌ای مطالبه‌گرانه از مسئولین پیگیری کنیم. در واقع اعتراضی که در بدنه خود همراه با خشونت و هتاک باشد، برای شخصی من راهکار درستی نیست.

در حال حاضر میزان استقبال مخاطبان از نمایش شما چطور است؟

اجرای این نمایش به شب‌دهم رسیده است و خدا را شاکرم که تاکنون با مشکل عدم جذب مخاطب روبرو نبوده‌ایم. نمایش نوکر شیطان، بعد از نمایش پرده‌خله به کارگردانی گلاب آدینه، میزان استقبال خوبی را از نظر مخاطب تجربه کرده است. در نظر سنجی‌های تیول هم امتیاز کسب شده این نمایش از رده‌بندی خوبی برخوردار شده است.

چه شد که سالن محراب را برای اجرای این نمایش انتخاب کردید؟

یکی از دلایل مهم آن نداشتن تهیه‌کننده بود، به همین دلیل برای صرفه‌جویی در هزینه‌ها سالن محراب را که دولتی بود انتخاب کردم. سالن محراب از اتفاقات خوب برای من و گروهم بود، و من نمی‌دانم با چه زبانی می‌توانم از کارمندان و مدیران این سالن تشکر کنم، پرسنال این سالن در طول تمرین و در شب‌های اجرا دلسوزانه در کنار ما بودند، و لطف‌های بی‌حده‌شان شامل ما شد. در طول این چند سال تجربه‌ام در تئاتر، برای اولین بار بود که با این اندازه از همراهی سالن با گروه